

Trontale

Taler

Harald 5

Dato

29 september 2000

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Åpning av det 145. storting

1 Ærede President, Folkets representanter.

Jeg hilser Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at den må bli til gagn for fedrelandet.

5

Norge er mulighetenes samfunn. Grunnverdiene i vårt velferdssamfunn er viljen til felles ansvar, solidaritet og rettferdig fordeling.

10

Regjeringens hovedmål er å videreutvikle et av verdens beste velferdssamfunn for å sikre grunnlaget for verdiskaping og rettferdig fordeling.

15

Norge er rikt på ressurser og muligheter. Viktigst er kunnskapen til menneskene som bor i landet. Regjeringen ønsker å utnytte disse mulighetene til å skape en bedre og tryggere hverdag. Hovedoppgavene er satsing på helse og omsorg, en god skole og trygge oppvekstvilkår for barn og unge. Disse områdene vil bli tilført mer penger.

20

Erfaring har vist oss at et for høyt forbruk fører til svekket konkurranseevne, økt arbeidsledighet og høy rente som særlig rammer de svakeste i samfunnet. Slike feil skal ikke gjentas.

25

Regjeringen vil derfor legge opp til en ansvarlig og langsiktig politikk som styrker landets muligheter til å møte morgendagens velferdsutfordringer. Skritt for skritt skal velferden bygges ut.

Statsbudsjettet for 2001 skal bidra til en balansert utvikling i norsk økonomi, og til å videreutvikle velferdstilbudet. Pengepolitikken er rettet inn mot å stabilisere

kronen overfor europeiske valutaer.

30

Arbeid er den viktigste kilden til velferd. Regjeringen vil videreføre samarbeidet med partene i arbeidslivet for å sikre en varig høy sysselsetting og lav arbeidsledighet. Pris- og kostnadsveksten i Norge må bringes ned mot nivået hos våre handelspartnere.

35

Regjeringen arbeider for rettferdig fordeling og sosial utjevning. Norge skal være et land der alle får like muligheter til å utvikle sine evner og anlegg. De svakeste skal tas med i velferdsutviklingen.

40

Regjeringen vil legge fram et Langtidsprogram for 2002-2005.

Regjeringen vil våren 2001 legge fram en egen handlingsplan for oppfølging av utjamningsmeldingen.

45

Endringer i skattesystemet skal fremme rettferdig fordeling og effektiv bruk av samfunnets ressurser. Regjeringen vil legge fram et forslag til merverdiavgiftsreform.

Alles adgang til likeverdige velferdstjenester krever vilje til å satse på

50

fellesskapsløsninger. Folk har rett til å forvente mye av offentlige velferdstjenester. Derfor vil Regjeringen styrke og fornye offentlig sektor. En viktig del av fornyelsen er å redusere unødig byråkrati og administrasjon og frigjøre ressurser som kan settes inn for å gi gode tjenestetilbud.

55

Regjeringen vil styrke det lokale demokratiet. Så mange avgjørelser som mulig bør tas der folk lever og arbeider. Som en del av fornyelsen av offentlig sektor ønsker Regjeringen en kraftig forenkling av statlig regelverk. Kommunesektoren skal gis økte inntekter og større frihet til å foreta lokale valg etter lokale behov.

60

Regjeringen vil prioritere et sterkere statlig engasjement i boligpolitikken, med særlig vekt på å hjelpe unge mennesker inn på boligmarkedet.

Regjeringen vil legge fram en stortingsmelding om oppvekst- og levekår for barn og ungdom i Norge.

65

Nasjonale minoriteter skal sikres gode vilkår for samfunnsdeltagelse og bevaring

av språk og kultur.

- 70 Gjennom en aktiv dialog mellom ulike innvandermiljøer og myndighetene skal de flyktingene som får bli i landet, raskest mulig integreres i samfunnet. Det legges særlig vekt på å trekke kvinner med.

- 75 Norge mangler i dag arbeidskraft på en lang rekke områder, særlig innen helse- og omsorgssektoren. Det er viktig å ha et arbeidsliv hvor folk ønsker å være yrkesaktive lenge. Inngangen til arbeidslivet for grupper som har problemer med å få arbeid, må lettes. Oppfølgingen av Sandman-utvalgets utredning om sykefravær og uføretilgang vil derfor bli prioritert høyt.

- 80 Det vil bli gitt økt prioritet til arbeidet med likestilling mellom kjønnene.

Økt mangfold stiller økte krav til toleranse. Regjeringen vil arbeide for å skape større aksept for lesbiske og homofile.

- 85 Regjeringen vil foreta en gjennomgang av oppgavefordelingen mellom stat, fylkeskommuner og kommuner og organiseringen av forvaltningsnivåene. Målet er å sikre at oppgavene blir løst på best mulig måte.

- 90 Ved bruk av informasjonsteknologi skal forvaltningen bli døgnåpen. Innen utgangen av 2000 skal alle statlige etater med publikumskontakt utarbeide serviceerklæringer. Regjeringen ønsker at det blir etablert offentlige servicekontorer på kommunenivå.

- 95 Regjeringen vil fortsatt øke satsingen innen helsesektoren. Det skal kjøpes nytt sykehusutstyr. Kreftomsorgen skal bygges ut, og kapasiteten i psykiatrien skal økes. Regjeringen vil fornye sykehussektoren, og vil vurdere om statlige sykehus skal omdannes til statsforetak. Eldreomsorgen skal bygges kraftig ut.

- 100 En fremtidsrettet skole for alle krever gode lærere. Regjeringen vil, i forlengelsen av årets lønnsoppgjør, videreføre arbeidet for å bedre rekrutteringen til læreryrket og å organisere skolen på en bedre måte.

- 105 Det høgre utdanningssystemet må styrkes slik at det kan møte nye utfordringer med økt kvalitet og bedret fleksibilitet. Regjeringen vil legge fram en stortingsmelding om høgre utdanning og studiefinansiering.

110 Regjeringen vil legge til rette for at det bygges flere barnehager, for å nå målet om full behovsdekning i 2003. Det vil bli lagt fram en stortingsmelding om evaluering av kontantstøtten.

115 Kriminalitet skaper vold og utrygghet i samfunnet. Den skal og må bekjempes. Målrettede tiltak og rask oppfølging av førstegangskriminelle skal prioriteres. Straffesaksbehandlingen og effektiviteten i politiet skal bedres.

120 Tuftet på samarbeidet i NATO, vil norsk sikkerhets- og forsvarspolitikkk bli tilpasset nye utfordringer. Det er bred enighet om behovet for en hurtig og omfattende omstilling av Forsvaret. En viktig målsetting er å frembringe en militær styrke for internasjonal innsats, som også vil være velegnet til territorialforsvar.

125 Regjeringen ønsker en mobilisering for kultur, kunnskap og bærekraftig nyskaping. Kunnskap og kultur henger nært sammen. Her ligger kjernen i den kreativitet som er grunnlaget for nyskaping.

Innenfor rammen av kompetansereformen legges det særlig vekt på effektive og fleksible opplærings- og undervisningsmodeller for voksne ved bruk av fjernundervisning og informasjonsteknologi.

130 Forskningsinnsatsen vil bli styrket, blant annet gjennom Fondet for forskning og nyskaping. Målsetningen er at Norge kommer opp på gjennomsnittlig OECD-nivå i løpet av en 5-årsperiode.

135 Regjeringen ønsker å ruste opp kultur-Norge i årene framover mot 100-års jubileet for unionsoppløsningen i 2005.

Regjeringen har som mål å styrke samisk kultur og språk, og bidra til utviklingen av de samiske områdene.

140 Kirkepolitikken skal fremme aktivt engasjement og stadig fornyelse i Den norske kirke, slik at den kan være en bekjennende, misjonerende, tolerant og åpen folkekirke.

Olje- og gassressursene skal forvaltes i et langsiktig perspektiv. Kunnskapen som

er bygd opp gjennom nær 30 års aktivitet på norsk sokkel må videreutvikles for å sikre sysselsetting og styrke verdiskapingen. Bruk av gass, fornybare energikilder og arbeidet for å begrense energiforbruket skal bidra til miljøvennlig energiproduksjon

150

Globaliseringen innebærer at konkurransevilkårene for næringslivet skjerpes. Næringspolitikken skal legge til rette for nyskaping, omstillingsevne og utvikling av sterke næringsmiljøer.

- 155 Regjeringen vil foreslå å opprette et investeringsselskap med statlig og privat kapital, som kan medvirke til at norske bedrifter kan delta offensivt i strukturendringer og fusjonsprosesser i næringslivet.

- 160 Et godt transporttilbud er viktig for både næringsliv og velferd i alle deler av landet. I det nye kunnskaps- og informasjonssamfunnet vil ny, digital teknologi være sentralt. Hele landet skal sikres tilgang til grunnleggende IKT-tjenester, og få tilgang til bredbåndskommunikasjon.

- 165 Målet for distrikts- og regionalpolitikken er å utvikle robuste regioner, sikre likeverdige levekår og god tilgjengelighet til offentlige tjenester i alle deler av landet.

- 170 Regjeringen arbeider for å styrke Norges posisjon som internasjonal sjømatprodusent, basert på en bærekraftig og helhetlig forvaltning av havets ressurser. Marin forskning er et hovedsatsingsområde.

Norsk landbruk skal være moderne og konkurransedyktig, og bidra til et bredt utvalg av trygge matvarer av høy kvalitet.

- 175 Det kommunale miljøvernarbeidet vil bli videreutviklet og styrket. Regjeringen vil øke innsatsen og legge forholdene bedre til rette for allmennhetens friluftsliv og en betydelig økt innsats for kulturminnevernet.

- 180 Det er Regjeringens mål at partene under Det sjette partsmøtet under FNs klimakonvensjon i Haag skal komme til enighet om løsninger som gjør at Kyotoprotokollen kan tre i kraft.

Som et rikt land i en fredelig del av verden har Norge et særlig ansvar for å bidra

185 til fred og utviklingsmuligheter i andre land. Regjeringen ønsker å fremme internasjonal solidaritet og europeisk medansvar. Norge vil ta et aktivt medansvar i Europa og delta med økte ressurser i det internasjonale arbeidet for å bekjempe global fattigdom. Regjeringen vil føre en aktiv freds- og forsoningspolitikk, også utenfor våre nærområder.

190

Regjeringen legger stor vekt på å styrke De forente nasjoners arbeid for fred og utvikling. Norge er derfor kandidat til en plass i FNs sikkerhetsråd for kommende 2-årsperiode.

195 Regjeringen vil aktivt fremme norske interesser overfor EU, innenfor den ramme folkeavstemningen i 1994 setter. EUs utvidelse vil bidra til en nedbygging av økonomiske og politiske skillelinjer, og dermed styrke sikkerheten og stabiliteten i Europa.

200 Regjeringen støtter utviklingen av et samarbeid om krisehåndtering i EU, og vil bidra sivilt og militært til den nye styrke som er under oppbygging. Sterke transatlantiske forbindelser vil fortsatt være viktig i arbeidet for norsk og europeisk sikkerhet.

205 Norge vil, sammen med Danmark, lede KFOR-styrkene i Kosovo fra april neste år.

Regjeringen legger stor vekt på forberedelsene til Norges deltakelse i Schengen-samarbeidet og norsk tilknytning til Dublin-konvensjonen om behandlingen av
210 asylsøknader.

Samarbeidet med vårt naboland Russland skal videreutvikles, bl.a. når det gjelder atomsikkerhet og sikkerhet til sjøs.

215 Regjeringen vil videreføre det politiske, militære og humanitære engasjement på Balkan og Norges aktive engasjement i OSSE.

Bevilgningene til bistand vil bli trappet opp. Utdanning og helse er prioriterte områder i kampen mot fattigdom. Arbeidet med å fremme
220 menneskerettighetene, nasjonalt og internasjonalt, har høy prioritet.

Regjeringen ønsker en ny giv i det internasjonale samarbeidet for miljø og

225 utvikling, og arbeider aktivt for å styrke utviklingslandenes evne til å følge opp
internasjonale miljøforpliktelser.

Norge arbeider aktivt for en ny, bred forhandlingsrunde i Verdens Handels-
organisasjon. Utviklingslandene må få nyte godt av de muligheter en mer åpen
verdenshandel bidrar til.

230

Jeg ber Gud velsigne Stortingets gjerning, og erklærer Norges 145. Storting for
åpnet.

235

Kilde

<http://www.dep.no/odinarkiv/norsk/dep/smk/2000/taler/001001-090112/dok-bu.html>

240

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/trontale-455>

245

250

255

260